

Πρωτοβουλία Αλβανών Μεταναστ(τρι)ών και Αλληλέγγυων

Τριάντα περίπου χρόνια μετά το πρώτο κύμα αλβανικής μετανάστευσης στην Ελλάδα, η ιδιαίτερα ελπιδοφόρα “Πρωτοβουλία Αλβανών Μεταναστών” καταθέτει ένα σημαντικό κείμενο.

Σε αυτό, αφού πρώτα επισημανθεί ότι οι Αλβανοί μετανάστες και μετανάστριες με πολύ κόπο και μόχθο συνέβαλαν στο λεγόμενο “οικονομικό θαύμα” της Ελλάδας του 2000 δουλεύοντας υπό δύσκολες συνθήκες σε κάθε είδους δουλειές, φτάνοντας σήμερα πλέον σε ηλικία συνταξιοδότησης, αντιμετωπίζουν το φάσμα του να μην πάρουν καθόλου σύνταξη ή να πάρουν κάποια ψίχουλα.

Περιγράφουν αναλυτικά τις δραματικές επιπτώσεις του Νόμου Κατρούγκαλου του 2016 για τη δική τους συνταξιοδότηση, κάνοντας λόγο για κατάφωρη αδικία και πρωτοφανή ληστεία του κόπου τους. Ταυτόχρονα, απαιτούν να αποσυνδεθεί ο χρόνος νόμιμης διαμονής από τον υπολογισμό της σύνταξης καθώς και τη σύναψη διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας που να συμψηφίζει δίκαια τον χρόνο εργασίας σε κάθε χώρα.

Δείτε ολόκληρο το αναλυτικό και τεκμητιωμένο κείμενο της Πρωτοβουλίας:

Θα πάρουμε ποτέ σύνταξη;

Πρωτοβουλία Αλβανών Μεταναστών

Έχουν περάσει πάνω από 30 χρόνια από τα πρώτα κύματα αλβανικής μετανάστευσης στην Ελλάδα. Πολλές και πολλοί από εμάς ήρθαμε σε νεαρή ηλικία, γεμάτοι ελπίδες που γρήγορα διαψεύστηκαν. Με πολύ κόπο, ιδρώτα και θυσίες διεκδικήσαμε μια αξιοπρεπή ζωή. Το σίγουρο είναι πως όλα αυτά τα χρόνια δουλέψαμε, δουλέψαμε πάρα πολύ σε κάθε λογής δουλειά. Οι περισσότερες από εμάς “μαύρα” ή με ελάχιστα ένσημα. Μέσω της εκμετάλλευσής μας συνεισφέραμε και με το παραπάνω στο “οικονομικό θαύμα” του 2000.

Τώρα όμως, που εμείς φτάνουμε σε ηλικία συνταξιοδότησης, συνειδητοποιούμε πως μάλλον δε θα πάρουμε ποτέ σύνταξη ή θα πάρουμε ψίχουλα. Κι αυτό εξαιτίας των ρατσιστικών διατάξεων σε βάρος των μεταναστών που ψηφίστηκαν το 2016 επί Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Δυστυχώς, οι πιέσεις της δεξιάς και της ακροδεξιάς όρισαν τότε, για άλλη μια φορά, την πολιτική ατζέντα, όπως συμβαίνει έως τώρα. Η κυβέρνηση της ΝΔ, ενέτεινε και μελλοντικά θα συνεχίζει να εντείνει τις ρατσιστικές διακρίσεις εις βάρος μας.

Ποιος δικαιούται σύνταξης;

Στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα, σύνταξη δικαιούνται να πάρουν τα άτομα που έχουν ορισμένα ελάχιστα χρόνια εργασίας με ασφάλιση και νόμιμη διαμονή στη χώρα. Ο υπολογισμός του ποσού που λαμβάνει το κάθε άτομο γίνεται βάσει αυτών των παραγόντων.

Δυστυχώς, οι όροι αυτοί χειροτέρεψαν, όπως προαναφέραμε, από το νόμο Κατρούγκαλου που ψηφίστηκε το 2016.

Τι ίσχυε πριν το νόμο Κατρούγκαλου το 2016;

Με τον προηγούμενο νόμο, για να πάρει κάποιο άτομο σύνταξη, έπρεπε να:

- έχει τουλάχιστον 4500 ένσημα (15 χρόνια εργασίας με πλήρη ασφάλιση)
- έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας (67 χρόνια)

Με αυτές τις 2 προϋποθέσεις λάμβανε το ελάχιστο ποσό των 484€ προ κρατήσεων που

σήμαινε περίπου 450€καθαρά.

Τι ισχύει με τον νόμο Κατρούγκαλου (2016 και μετά)

Ο νόμος αυτός έσπασε τη σύνταξη σε δύο κομμάτια. Το ένα κομμάτι ονομάστηκε εθνική σύνταξη που την χορηγεί το κράτος και το άλλο ανταποδοτική που την χορηγούν τα ασφαλιστικά ταμεία. Το τελικό ποσό υπολογίζεται ως άθροισμα αυτών των δύο. Για να μπορέσει ένα άτομο να συνταξιοδοτηθεί πρέπει να πληροί τις ίδιες περίπου προϋποθέσεις που υπήρχαν και πριν.

Αυτό που αλλάζει δραματικά είναι ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της εθνικής σύνταξης διότι ο νόμος Κατρούγκαλου προσέθεσε έναν ακόμα παράγοντα. Τα έτη μόνιμης και νόμιμης διανομής στην Ελλάδα.

Η εθνική σύνταξη έχει μέγιστο ποσό τα 414€.

Για να λάβει κάποιος αυτό το ποσό πρέπει να έχει 6000 ένημα (20 χρόνια εργασίας με πλήρη ασφάλιση) 40 χρόνια μόνιμης και νόμιμης διανομής στην Ελλάδα εκτός των ομογενών που είναι 30.

Να έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας (67)

Για κάθε χρόνο από τα 40 έτη που δε μπορεί να αποδείξει ότι ζούσε νόμιμα στην Ελλάδα η εθνική σύνταξη μειώνεται κατά 1/40. Επίσης μειώνεται κατά 2% για κάθε χρόνο που λείπει από τα 20 (με κατώτατο όριο τα 15 έτη).

Δηλαδή αν κάποιος/α έχει 15 έτη ασφάλισης η εθνική σύνταξη διαμορφώνεται στα 373€ αρχικά. Αλλά και πάλι μειώνεται για κάθε έτος που λείπει από τα 40 έτη νόμιμης διαμονής (εκτός αν είναι ομογενής όπου ζητώνται 30).

Στην εθνική προστίθεται η ανταποδοτική σύνταξη που υπολογίζεται από τα έτη και είδη ασφάλισης. Σε γενικές γραμμές το ποσό αυτό για τους μετανάστες και μετανάστριες κυμαίνεται από τα 80€ ως τα 150€ περίπου. Θα κάνουμε 2 παραδείγματα για τον κατά προσέγγιση υπολογισμό της σύνταξης μεταναστών/στριών που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Παράδειγμα 1.

Μετανάστης/στρια που ήρθε στην Ελλάδα το 1992. Νομιμοποιήθηκε το 2001 και μένει από τότε με άδεια παραμονής, άρα 22 χρόνια νόμιμης διαμονής. Εργάζεται με πλήρη ασφάλιση από το 2003 (20 χρόνια). Το ποσό που θα πάρει είναι : $414 \times (22/40)$ ή 227,7€ από την εθνική σύνταξη + περίπου 158.7€ από την ανταποδοτική = 386,4€

Παράδειγμα 2.

Μετανάστης/στρια που ήρθε στην Ελλάδα το 1997. Νομιμοποιήθηκε το 1999, έμεινε στην Ελλάδα μέχρι το 2010 (11 χρόνια νόμιμα).

Γύρισε ξανά νόμιμα το 2017 (μέχρι σήμερα 6 χρόνια) και έχει 15 χρόνια νόμιμης εργασίας (4500 ένησημα). Το ποσό που θα πάρει είναι : $373 \times (18/40)$ ή 168€ από την εθνική σύνταξη + περίπου 115€ από την ανταποδοτική = 283€

*Για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής θεωρήσαμε σενάριο μέσου μικτού μισθού 1000€ (820 € καθαρά)

Γιατί ο νόμος αυτός είναι ρατσιστικός;

Ο νόμος αυτός είναι ρατσιστικός, γιατί συνδέοντας το διάστημα νόμιμης παραμονής στην χώρα με το ποσό της σύνταξης, κάνει δυσμενή διάκριση προς τους μετανάστες. Ένας μετανάστης, που έχει συνεισφέρει ακριβώς τα ίδια λεφτά στα ταμεία, θα πάρει πολύ μικρότερη σύνταξη.

Αν στο Παράδειγμα 1 βάλουμε στη θέση του μετανάστη ένα Έλληνα η σύνταξη που προκύπτει είναι περίπου 530€.

Το ίδιο το ελληνικό κράτος κατάλαβε το πρόβλημα που προκύπτει με τα 40 χρόνια νόμιμης διαμονής και μείωσε το διάστημα για τους ομογενείς στα 30 χρόνια για να μην μειωθούν οι συντάξεις τους. Με το νόμο αυτόν δηλαδή, οι αλλοδαποί κρίνονται με διαφορετικά κριτήρια διαμονής.

Δεύτερον, ένας μετανάστης, ένας ομογενής και ένας Έλληνας που έχουν δουλέψει το ίδιο διάστημα με τον ίδιο μισθό θα πάρουν άλλη σύνταξη!

Τα ποσά που προκύπτουν για τις συντάξεις των μεταναστών είναι σχεδόν στο σύνολό τους κάτω από το ποσό των **360€** που το ελληνικό κράτος δίνει ως επίδομα - ελεημοσύνη για όσους υπερήλικες δεν έχουν δικαίωμα συνταξιοδότησης. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση,

όμως, έχει μπει ως διάκριση το κριτήριο των **35 χρόνων διαμονής** που κουτσουρεύει το επίδομα για τους μετανάστες.

Τι ζητάμε;

Για εμάς είναι προφανές πως με αυτά τα λεφτά δε μπορούμε να ζήσουμε. Θεωρούμε κατάφωρη αδικία και πρωτοφανή ληστεία του κόπου μας τον νόμο Κατρούγκαλου. Επιφυλασσόμαστε για νομικές διεκδικήσεις.

- **Απαιτούμε εδώ και τώρα να αποσυνδεθεί ο χρόνος νόμιμης διαμονής από τον υπολογισμό της σύνταξης κοινωνικής ασφάλισης!**
- **Απαιτούμε τη σύναψη διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας που να συμψηφίζει δίκαια τον χρόνο εργασίας σε κάθε χώρα**

A do të marrim ndonjëherë pension?

Kanë kaluar më shumë se 30 vjet nga hapat e para të emigracionit shqiptarë në Greqi. Shumë prej nesh erdhën në moshë të re, plot shpresa që u shuan shpejt. Me shumë mundime, djersë e sakrifica kërkuam një jetë dinjitoze. Pa dyshim, gjatë gjithë këtyre viteve kemi punuar jashtëzakonisht shumë, pothuajse në të gjitha frontet e punës, kryesisht të atyre që konsiderohen të rëndomta. Shumica prej nesh kanë punuar në punë “të zezë” pa siguracione e të drejta sociale ose në rastin më të mirë me siguracione minimale.

Nëpërmjet shfrytëzimit të ushtruar ndaj nesh u arrit “mrekullia ekonomike” e 2000 -tës. Dhe tani që plotësojmë moshën e pensionit e kuptojmë se ndoshta nuk do të marrim asnjëherë pension ose në rastin më shpresëdhënës do marrin thërrime. Dhe kjo për shkak të ligjit racist që u miratua në vitin 2016 nën qeverinë SYRIZA-ANEL. Është e qartë se presioni që u ushtrua prej forcave të djathta dhe ekstremit të djathtë vendosi atëherë axhendën politike ashtu siç po bën edhe tani. Qeveria Demokracia e RE, intenson dhe do vazhdojë të intensoj dallimet raciale në kurrizin tonë.

Kush ka të drejtë për pension?

Sistemi Grek i sigurimeve parashikon se kanë të drejtë pensioni personat që kanë një numër

minimal të caktuar vitesh në marrëdhënie pune me sigurime shoqërore si edhe leje qëndrimi në Greqi. Llogaritja e të ardhurave mujore të pensionit që duhet të marrë çdo person varet nga faktorët e sipërpërmendur. Fatkeqësisht, siç e përmendëm më lart, këto kushte u përkeqësuan nga ligji Katrugalo i cili u miratua në vitin 2016.

Çfarë parashikohej para ligjit Katrugalo?

Sipas ligjit të mëparshëm, që një person të përfitojë pension, duhej të dispononte të paktën: 4500 pulla të sigurimeve shoqërore (15 vite pune me sigurim të plotë) Të ketë plotësuar moshën e duhur (67 vjeç). Me këto 2 kushte personi do të merrte shumën minimale prej 484 euro, përveç tatimit mbi të ardhurat që do të thotë pothuajse 450 euro neto.

Çfarë zbatohet nën ligjin Katrugalo (2016 e në vazhdim)

Ky ligj e ndau pensionin në dy pjesë. Një pjesë u quajt pension kombëtar që jepet nga shteti dhe pjesa tjetër u quajt pension kompensues që jepet nga fondet e sigurimeve. Shuma totale përfundimtare llogaritet duke i mbledhur këto të dyja. Një person që të mund të dalë në pension duhet të plotësojë afërsisht të njëjtat kushte si më parë.

Ajo që ndryshon në mënyrë dramatike është mënyra e llogaritjes të të ardhurave të pensionit kombëtar, sepse ligji Katrugalo shtoi një tjetër faktor. Vitet e qëndrimit të përhershëm dhe të ligjshëm në Greqi.

Pensioni kombëtar arrin një shumë maksimale prej 414 euro. Që të marrë këtë shumë personi duhet të plotësojë këto kushte:

- 6000 pulla sigurimesh shoqërore (20 vjet punë me sigurim të plotë)
 - 40 vjet qëndrim të përhershëm dhe të ligjshëm në Greqi (përveç minoritarëve grek për të cilët parashikohen 30 vjet)
 - Të kenë arritur moshën e nevojshme (67)
- Për çdo vit të 40-të viteve që personi nuk mund të vërtetojë se ka qënë i ligjshëm në Greqi, pensioni kombëtar ulet në $1/40$ (dmth $1/40 \times 414 = 414/40 = 10,35$ euro). Gjithashtu zvogëlohet në 2% për çdo vit që mungon nga të 20-tat (me kushtin minimal 15 vite).

Domethënë, nëse dikush ka 15 vite sigurime shoqërore, pensioni kombëtar fillimisht është

373 euro. Porgjithsesi zvogëlohet për çdo vit që i mungon nga 40 vjet të qëndrimit të ligjshëm (veçse nëse është minoritar dhe i kërkohen 30 vjet).

Pensionit kombëtar i shtohet pensioni kompensues i llogaritur nga vitet dhe mënyrat e sigurimeve. Në përgjithësi, shuma e këtij pensioni për emigrantët/tet rezonon përafërsisht nga 80 deri në 150 euro.

Po paraqesim 2 shembuj për llogaritjen e përafërt të pensionit të emigranteve/emigrantëve të cilët kanë krijuar të drejtë pensioni:

Shembulli 1.

Një emigrant/te i ardhur në Greqi në vitin 1992. U legalizua në vitin 2001 dhe që atëherë ka jetuar me leje qëndrimi, pra 22 vite me qëndrim të ligjshëm. Punon me sigurim të plotë që nga viti 2003 (20 vite). Pensioni që do të marrë është: $414 \times 22/40 = 227,7\text{€}$ nga pensioni kombëtar + rreth $158,7\text{€}$ nga pensioni kompensues = $386,4\text{€}$!

Shembulli 2.

Një emigrant/te i/e ardhur në Greqi në vitin 1997. U legalizua në vitin 1999, qëndroi në Greqi deri në vitin 2010 (11 vjet i ligjshëm). Është rikthyer në Greqi legalisht në vitin 2017 (6 vjet deri më sot) dhe ka 15 vite pune të siguruara (4500 pulla).

Pensionin që do të marrë është: $373 \times 18/40 = 168\text{€}$ nga pensioni kombëtar + afërsisht 115€ nga pensioni kompensues = 283€ !

Për llogaritjen e pensionit kompensues marrëm si shembull skenarin e mesatares së pagës bruto 1000euro (820 € neto).

Pse ky ligj është racist?

Ligji është racist sepse duke e lidhur kohëzgjatjen e qëndrimit të ligjshëm në Greqi me shumën e pensionit bën dallim diskriminues ndaj emigrantëve. Një emigrant që ka kontribuar konkretisht me të njëjtat të ardhura në fondet e sigurimeve sociale do të marr një pension shumë më të vogël. Nëse në shembullin 1 vendosim një Grek në vend të emigrantit, pensioni që rezulton është afërsisht 530 euro.

Vetë shteti grek e kuptoi problemin që lind me 40 vitet e qëndrimit të ligjshëm dhe e reduktoi

periudhën për minoritarët në 30 vite në mënyrë që të mos zvogëlohet pensioni i tyre. Domethënë me këtë ligj, të huajt vlerësohen me kritere të ndryshme qëndrimi.

Gjithashtu, një emigrant, një minoritar dhe një grek që kanë punuar për të njëjtën periudhë kohore, me të njëjtën pagë do të marrin pension të niveleve të ndryshme midis tyre!

Shumat që rezultojnë për pensionet e emigrantëve gjenden pothuajse nën nivelin e shumës së 360 euro-ve që shteti grek jep si ndihmesë – një lloj lëmoshe për të moshuarit të cilët nuk themelojnë të drejtë pensioni. Por edhe në këtë rast, është futur si dallim kriteri i 35 viteve qëndrimi, gjë që gjymton ndihmesën për emigrantët.

Cilat janë kërkesat tona?

Është e qartë se me këto të ardhura pensioni ne nuk mund të jetojmë. Ne e konsiderojmë ligjin Katrugalo një padrejtësi të hapur dhe një grabitje të punës sonë. Rezervojmë të drejtën e kërkesave të mëtejshme ligjore.

- **Kërkojmë që të shkëputet menjëherë koha e qëndrimit të ligjshëm nga llogaritja e pensionit!**
- **Kërkojmë formimin e një marrëveshjeje midis Greqisë dhe Shqipërisë për kompensimin e drejtë të kohës së punës në çdo vend!**